

Dosarul nr. 2ra-1235/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Arabadji)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, G. Dașchevici, A. Bostan)

ÎNCHEIERE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de avocatul Balan Petru, în interesele lui Foltea Igor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Foltea Igor împotriva Luciei Chintea cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Chintea Lucia și a fost casată hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o hotărâre nouă de respingere a acțiunii,

constată:

La 16 iunie 2016, Foltea Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Luciei Chintea, cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 151894 lei și 24255 lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că prin hotărârea din 10 noiembrie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău s-a adjudecat din contul Luciei Chintea în beneficiul său suma în mărime de 38720 de lei cu titlu de datorie și suma de 3630 euro, fără încasarea dobânzilor de întârziere.

A menționat reclamantul că, dobânzile de întârziere calculate la sumele împrumutate nu au fost obiect al litigiului, adresându-se separat cu prezenta cerere de chemare în judecată.

A susținut reclamantul că, pârâta a fost în întârziere de plată a sumei de 387200 de lei începând cu data de 08 septembrie 2013 până la data depunerii cererii de chemare în judecată, dobânda de întârziere pentru această perioadă constituind suma de 151894 de lei, iar pentru suma de 3630 euro, pârâta a fost în întârziere din data de 12 octombrie

2014 până la data depunerii cererii de chemare în judecată, dobânda de întârziere pentru această perioadă constituind suma de 1086,71 euro, echivalentul în valută națională conform cursului oficial al BNM constituie suma de 24255 de lei.

A solicitat reclamantul încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantului a dobânzilor de întârziere în mărime de 151894 de lei și 24255 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat din contul Luciei Chintea în beneficiul lui Foltea Igor suma de 151893,81 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 08 septembrie 2013 până la 27 aprilie 2016 și 18343,58 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 12 octombrie 2014 până la 27 aprilie 2016 și cheltuielile de judecată ce constau din taxa de stat achitată la depunerea cerii în mărime suma de 2700 lei, iar în total suma de 172937,39 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Prima instanță examinând cauza în fond a constatat situația de fapt prezentată de reclamant în cererea de chemare în judecată. În special, s-a indicat că, prin hotărârea din 10 noiembrie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a încasat de la Lucia Chintea în beneficiul lui Foltea Igor datoria în mărime de 387 200 lei și 3 630 euro. Suma respectivă a apărut în baza recipisei întocmită dintre părțile litigioase la 08 august 2013.

Referitor la pretinsul drept al reclamantului, prima instanță a decis că pârâta nu și-a executat obligațiunile față de primul, fiind în întârziere. Prin urmare, dobânda de întârziere calculată pentru perioada 08 septembrie 2013 – 27 aprilie 2016, constituie din 387200 lei – 151893,81 de lei, iar dobânda de întârziere calculată pentru perioada 12 octombrie 2014 – 27 aprilie 2016, constituie din 3 630 euro – 18343,58 de lei.

Pentru soluționarea acestei pricini, instanța de apel a aplicat articolele 617 alin. (1) și (2), 619 din Codul civil.

La 10 ianuarie 2020, Lucia Chintea, reprezentată de avocatul Lilian Prutean, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Foltea Igor.

Prin decizia din 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Lucia Chintea, a fost casată hotărârea din 20 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a reținut că instanța de fond eronat a dispus încasarea dobânzii de întârziere din contul Luciei Chintea în beneficiul lui Foltea Igor, deoarece formulând cererea de chemare în judecată din 04 decembrie 2014 cu privire la încasarea datoriei, Foltea Igor nu a solicitat încasarea dobânzii de întârziere, solicitând încasarea împrumutului cu titlu gratuit. Astfel, reclamantul-intimat a tolerat tacit comportamentul de întârziere a debitorului până la data de 16 iunie 2016 (data depunerii cererii de chemare în judecată). Mai mult, intimatul nu a anexat dovada de recepție a somației care se pretinde că iar fi fost expediată apelantei la 08 octombrie 2014 privind executarea obligației.

Instanța de apel a menționat că, la caz fiind pronunțată la 10 noiembrie 2015 o hotărâre judecătorească prin care s-a dispus încasarea datoriei, acesta nu mai poate pretinde încasarea dobânzii de întârziere și pentru perioada după devenirea hotărârii în cauză definitivă și executorie, acest fiind posibil de realizat doar prin punerea în aplicare a reglementărilor art. 24 Cod de executare.

La data de 13 martie 2021, prin intermediul Oficiului poștal, avocatul Balan Petru, în interesele lui Foltea Igor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

La 19 iulie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimatei Lucia Chintea, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 201), însă ultima nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de avocatul Balan Petru din numele lui Foltea Igor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art. 430 din Codul de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs: a) părțile și alți participanți la proces; b) martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Potrivit prevederilor art. 75 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat. Actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Conform art. 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Art. 60 alin. (2) din Legea cu privire la avocatură nr. din 19 iulie 2002, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Potrivit pct. 6 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013, formularul mandatului avocatului conține următoarele elemente obligatorii: pe verso se înserează: a) împuternicirile avocatului; a¹) numele și prenumele clientului b) semnătura clientului sau, după caz, a avocatului.

Conform pct. 8 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Conform art. 254 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), procura se eliberează pe un termen de cel mult 3 ani. Dacă termenul nu este indicat în procură, ea este valabilă timp de un an de la data întocmirii.

Iar, art. 255 alin. (1) lit. a) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019) prevede că, valabilitatea procurii încetează în cazul expirării termenului.

Materialele cauzei denotă că, prezentul recurs a fost semnat și depus la 13 martie 2021 prin intermediul Oficiului poștal, de către avocatul Balan Petru din numele lui Foltea Igor (f.d. 184-186).

Totodată, Colegiul menționează că pe verso-ul mandatului avocatului seria MA nr. 0929683 din 08 aprilie 2016, la rubrica semnătura clientului este aplicată semnătura Silviei Foltea împuternicită de către Foltea Igor potrivit procurii din 07 octombrie 2015 (f.d. 4).

Prin procura din 07 octombrie 2015, anexată la dosar, Foltea Igor a împuternicit-o pe Foltea Silvia să-l reprezinte, în vederea semnării contractului de asistență juridică, să-i apere interesele în toate acțiunile cu caracter de drept, cu toate drepturile prevăzute de lege (inclusiv prevăzute de art. art. 80 și 81 CPC) (f.d. 11).

În procură se indică că este valabilă trei ani cu drept de substituție.

Astfel, valabilitatea procurii a încetat la 07 octombrie 2018, pe când recursul a fost depus la 13 martie 2021, dată la care termenul procurii a expirat, la materialele cauzei nefiind anexate o altă procură, precum nici un alt mandat.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că avocatul Balan Petru, care a înaintat recursul, nu este în drept să îl declare.

Curtea Constituțională în hotărârea nr. 3 din 10 februarie 2011 a constatat că în garantarea dreptului fiecărei persoane la apărare și la asistență juridică calificată, statul promovează politicile care asigură această garanție, instituind pârgھیile prin care asistența juridică calificată în instanțele judecătorești să fie asigurată de către avocați.

Instituirea restricțiilor asupra reprezentării judiciare nu contravine normelor constituționale și celor internaționale, precum și regulilor generale ale unei societăți democratice.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de avocatul Balan Petru în interesele lui Foltea Igor, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit.c) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de avocatul Balan Petru, în interesele lui Foltea Igor se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic